Încrederea nu se pierde decît o singură dată! (Anonim)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

21 octombrie

2011

Anul X

nr. 39 (394)

8 pagini – 3 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Lauri ai recunoştinţei de Ziua Juristului

An de an, la 19 octombrie, Republica Moldova marchează Ziua Juristului. Această toamnă este însă, una cu totul deosebită. Sărbătoarea dedicată celor care stau la straja ordinii şi dreptăţii, la promovarea democraţiei într-un stat de drept, împlineşte 15 ani de la decretare. Semnificaţia evenimentului a fost amplificată şi de aniversarea a 10 ani de la fondarea Uniunii Juriştilor din Moldova, care neîndoielnic, a contribuit la călăuzirea statului nostru pe calea democraţiei.

Cu această ocazie, Uniunea Juriştilor, în colaborare cu Ministerul Justiţiei au organizat, la Palatul Republicii, o ceremonie solemnă de anvergură, urmată de un concert susţinut de interpreţi autohtoni. Sala mare a Palatului s-a dovedit a fi neîncăpătoare pentru reprezentanţii profesiilor juridice: avocaţi, notari, executori judecătoreşti, procurori, judecători, profesori universitari, oameni ai ştiinţei care au venit, împreună cu familiile lor, să-şi împărtăşească realizările, bucuriile, dar şi nevoile, şi să transmită cele mai sincere felicitări colegilor de breaslă. De la sărbătoare au fost nelipsiţi şi studenţii, viitori jurişti şi apărători ai drepturilor omului şi legalităţii în stat.

În alocuţiunea de deschidere, preşedintele Uniunii Juriştilor din Moldova, decanul Facultăţii de Drept a USM, Gheorghe Avornic, a prezentat bilanţul rezumativ al unui deceniu de activitate a UJM; „Zece ani, uniţi de aceleaşi ambiţii profesionale, s-au scurs în clepsidra timpului, tot atîţia ani, noi împreună, membrii UJM, tineri, dar şi consacraţi jurişti am stăruit asupra nivelului de cultură juridică a societăţii, promovării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale cetăţenilor, edificării statului de drept. A fost o perioadă de progres, dar şi de provocări. Privind lucrurile dintr-o perspectivă pozitivistă, putem concluziona că în aceşti 10 ani de existenţă, UJM şi-a confirmat pe deplin prezenţa, a demonstrat că este necesară, utilă, atît pentru comunitatea de jurişti, cît şi pentru întreaga ţară”.

Potrivit lui Gh. Avornic, dovadă în acest sens servesc diversele evenimente de amploare cu un vădit impact juridic şi social, desfăşurate de către uniune: seminare, mese rotunde, şcoli de vară pentru tineretul studios, traininguri, olimpiade, conferinţe ştiinţifico-practice naţionale şi internaţionale, în cadrul cărora au fost abordate tematici de actualitate pentru Republica Moldova.

„Nu pot să nu menţionez aici conferinţele ştiinţifico-practice internaţionale dedicate pregătirii profesionale în domeniul dreptului, ştiinţei juridice, luptei contra corupţiei etc. – evenimente care s-au soldat cu rezultate pozitive şi au contribuit la edificarea statului de drept, consolidarea sistemului de învăţămînt juridic din ţară, fortificarea sistemului de justiţie şi drept din republică, a independenţei judecătoreşti, a luptei contra corupţiei. Toate acestea constituie, de altfel, obiectivele de bază ale UJM”, a precizat sursa citată.

Totodată, Gh. Avornic a subliniat că este semnificativ faptul că UJM nu s-a izolat, un accent important punînd pe colaborarea internaţională şi aceasta nu doar la nivel declarativ. Or, au fost stabilite legături strînse de colaborare cu alte organizaţii similare de peste hotare, cum ar fi Uniunea Juriştilor din Federaţia Rusă, România, Ucraina, Armenia, Belarus, Uniunea Internaţională a Juriştilor, Organizaţia Europeană de Drept Public, Asociaţia Juriştilor Americani etc., majoritatea activităţilor fiind organizate în colaborare cu acestea. Acţiuni concrete de cooperare internaţională s-au manifestat şi prin vizite reciproce, schimburi de specialişti, continuarea studiilor post-universitare de către studenţii din Moldova.

Preşedintele UJM a ţinut, totuşi, să menţioneze şi unele doleanţe: „Am fi vrut să avem filiale în toate raioanele republicii, să păstrăm ceea ce am avut iniţial cu 10 ani în urmă, dar spre regret, nu există susţinere nici din partea organelor oficiale ale statului. Parcă profesia noastră ar fi ultima în această ţară. Nu cred că este corect. Sîntem pomeniţi doar de rău, se bate în justiţie, în judecători, se bate în general în ceea ce simbolizează profesia de jurist şi nu cred că e un lucru normal”.

În mesajul de felicitare dedicat oaspeţilor din sală, dar şi celor care din diverse motive, nu au avut posibilitatea să sărbătorească, împreună, ziua profesională, Gheorghe Avornic a declarat: „Noi toţi, reprezentanţi ai profesiei de jurist: judecători, procurori, avocaţi, notari, colaboratori operativi, cadre didactice, oameni ai ştiinţei, prezentăm un interes deosebit pentru Republica Moldova. A venit timpul să fim şi noi auziţi. Atîta vreme cît nu vom fi auziţi, sondajele vor arăta aceleaşi cifre, aceeaşi neîncredere în justiţie, în profesia de jurist”.

Aristotel spunea că virtutea justiţiei constă în moderaţie, atunci cînd este reglementată cu înţelepciune. Cicero considera că justiţia reprezintă gloria încoronată a virtuţilor. Nu ne putem imagina un stat de drept, cetăţeanul protejat şi ridicat la valoare supremă în stat în lipsa unei justiţii drepte şi înţelepte. Tocmai de aceea, responsabilitatea care cade pe Ministerul Justiţiei şi conducătorul său este una enormă. În acest context, ministrul Justiţiei, Oleg Efrim, a ţinut să-şi exprime, în faţa publicului, recunoştinţa pentru efortul pe care îl depun juriştii şi devotamentul de care dau dovadă în exercitarea acestei complicate, şi în acelaşi timp extrem de responsabile profesii.

„Menţionez rolul pe care îl avem azi, într-o profundă perioadă de reformă a justiţiei. Aceasta nu poate fi înfăptuită decît prin implicarea fiecăruia dintre dvs., magistraţi şi avocaţi, notari şi executori judecătoreşti, funcţionari şi universitari, precum şi reprezentanţi ai societăţii civile implicaţi în procesul de asigurare a supremaţiei legii, în calitatea pe care o deţineţi de promotori şi apărători ai intereselor cetăţenilor R. Moldova. Este o profesiune nobilă, dar care cere un grad de pregătire profesională şi calităţi morale ireproşabile. Vă îndemn să nu renunţaţi nici pentru o clipă la efortul de autoperfecţionare, pentru ca împreună, cu ajutorul capacităţilor, cunoştinţelor şi integrităţii dvs. profesionale să reuşim, pe calea reformei în justiţie, şi să asigurăm, astfel, viitorul ţrii noastre. Vă aduc sincere felicitări şi vă urez numai succese în continuare”, a spus Oleg Efrim.

De asemenea, ministrul a înmînat preşedintelui Uniunii Juriştilor din Moldova, Gheorghe Avornic, diploma de onoare a Ministerului Justiţiei, cu prilejul sărbătorii profesionale Ziua Juristului şi aniversării a 10 ani de la crearea UJM.

Apărută din necesitatea de a verifica legislaţia, care trebuie să fie în armonie cu Legea supremă a statului, Constituţia, Curtea Constituţională reprezintă instituţia fără de care motorul legislativ, dar şi ordinea în stat ar fi puternic afectate. În această ordine de idei, preşedintele Curţii Constituţionale, Alexandru Tănase a ţinut şi el un discurs în faţa auditoriului. „Mă bucur foarte mult că sîntem cu toţii o familie, care cu mai mulţi ani în urmă, a îmbrăţişat această nobilă şi frumoasă meserie de jurist, dar în acelaşi timp foarte responsabilă, deoarece de acţiunile şi deciziile pe care le adoptăm, fiecare la locul său, de gradul de pregătire profesională depind nemijlocit drepturile şi libertăţile fundamentale ale cetăţenilor”, a remarcat acesta.

„Ziua Juristului este o ocazie pentru noi toţi de a ne felicita reciproc, dar în acelaşi timp, este şi un moment de reflecţie, pentru a medita asupra situaţiei în care se află justiţia la noi în ţară, asupra provocărilor pe care le avem de înfruntat cu toţii împreună, şi de ce nu, asupra implicării fiecăruia în parte în acel proces de perfecţionare şi dezvoltare a sistemului justiţiei naţionale”, a subliniat Alexandru Tănase.

Preşedintele CC s-a arătat impresionat de numărul mare de tineri, studenţi, prezenţi la manifestare: „Creşte o nouă generaţie de jurişti, care într-o perioadă relativ scurtă de timp, vor prelua cele mai importante funcţii din această ţară şi este important ca această generaţie să pornească şi să se dezvolte pe principii profund morale, fără care este de neconceput formarea armonioasă a unui jurist”.

„Transmit un mesaj de felicitare tuturor celor care au îmbrăţişat profesiuni juridice, din partea întregului corp de judecători ai Curţii Constituţionale. Să fim cu toţii sănătoşi, la mai mult şi la mai mare şi să ne bucurăm de ziua de azi”, a încheiat A.Tănase.

Continuare în pag. 3

Flash

Ion Muruianu îşi încearcă din nou norocul

Ion Muruianu din nou s-a înscris la concursul privind suplinirea funcţiei de preşedinte al Curţii Supreme de Justiţie. Împreună cu acesta va candida şi judecătorul Moldovei la CEDO, Mihai Poalelungi. Despre aceasta a declarat pe 17 octombrie, Nicolae Timofti, preşedintele Consiliului Superior al Magistraturii.

La concursul din februarie s-au înregistrat cinci persoane. Ulterior, trei şi-au retras candidatura. Totuşi, alegerea preşedintelui CSJ a eşuat din cauza că nici unul din cei doi candidaţi, Raisa Botezatu şi Ion Muruianu nu au acumulat numărul necesar de voturi. Atunci, şapte din cei nouă membri ai Consiliului Superior al Magistraturii prezenţi la şedinţă s-au abţinut de la vot, iar doi au votat pentru judecătorul CSJ, Raisa Botezatu.

De menţionat că la 5 iulie, Parlamentul l-a demis pe Ion Muruianu din funcţia de preşedinte al CSJ pentru a doua oară, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Însă, Curtea Constituţională a declarat neconstituţională decizia Parlamentului, iar Ion Muruianu a fost restabilit în funcţia de preşedinte al CSJ.

Precizăm că după ce I. Muruianu a revenit la CSJ, judecătorul Raisa Botezatu, care a asigurat interimatul funcţiei de preşedinte al Curţii Supreme de Justiţie, şi-a dat demisia.

Valentin Dediu, director interimar al SIS

Vicedirectorul Serviciului de Informaţii şi Securitate, generalul Valentin Dediu, a preluat interimatul funcţiei de director al instituţiei, înlocuindu-l astfel pe Gheorghe Mihai, demis recent de Parlament.

Gheorghe Mihai a fost demis pe 13 octombrie, cu votul deputaţilor liberal-democraţi şi comunişti, la solicitarea premierului Vlad Filat, pe motiv că SIS nu a prevenit atacurile raider asupra a patru bănci din Moldova.

Poliţia rutieră a lansat două servicii electronice noi pentru cetăţeni

Direcţia poliţie rutieră din cadrul Ministerului Afacerilor Interne a lansat două servicii electronice noi - 9021 şi 9022, care oferă cetăţenilor, prin intermediul telefoniei mobile, să acceseze informaţia necesară în regim operativ.

Chiril Moţpan, şef al Direcţiei informare şi relaţii cu publicul a MAI, a comunicat că primul serviciu permite conducătorilor auto să-şi verifice cazierul contravenţional. Pentru aceasta, este necesar de a expedia un mesaj de pe telefonul mobil la numărul scurt 9021, cu numărul codului de identitate din buletin şi/sau codul de bare al unui proces verbal întocmit de către poliţia rutieră. „În cazul existenţei contravenţiilor, solicitantul va primi informaţia despre statutul acestora – amenzi achitate/neachitate, puncte de penalizare, articol Cod contravenţional, cost amendă, cont trezorial, materiale expediate în judecată", a spus Moţpan. Mesajul va fi taxat cu 5 lei.

Potrivit oficialului MAI, cel de-al doilea serviciu permite obţinerea informaţiei cu privire la automobilele ce au fost implicate în accident. Pentru aceasta este necesar de a expedia un mesaj cu numărul caroseriei automobilului ce urmează a fi verificat, la numărul scurt 9022. Ulterior, solicitantul va primi un mesaj – răspuns în care va fi indicat dacă automobilul dat a fost implicat în accident rutier pe teritoriul Republicii Moldova. Moţpan a mai specificat că acest serviciu este binevenit pentru doritorii de a procura un automobil. Costul unui SMS este de 10 lei.

Legea care micşorează indemnizaţiile sociale pentru militari, judecători şi vameşi este constituţională

Curtea Constituţională (CC) a decis că legea adoptată de Parlament prin care a fost modificat cuantumul unor prestaţii sociale, este constituţională.

Hotărârea Curţii a fost adoptată după ce la 11 octombrie, CC a examinat sesizarea unui grup de deputaţi comunişti privind controlul constituţionalităţii unor prevederi din Legea nr. 48, din 26 martie 2011. Modificările respective prevăd diminuarea ajutoarelor sociale şi a indemnizaţiilor pentru unele categorii de cetăţeni cum ar fi judecătorii, militarii, angajaţii din Serviciul Vamal şi ofiţerii de informaţii.

CC a argumentat hotărârea prin faptul că persoanele care cad sub incidenţa acestor modificări legislative, nu au fost private integral de prestaţiile sociale, ci vor suporta o diminuare a cuantumului acestora. Totodată, Curtea a decis că prin modificările legislative efectuate, Parlamentul a asigurat respectarea principiilor egalităţii şi unicităţii prevăzute în Legea privind sistemul public de asigurări sociale.

Hotărârea CC este definitivă şi nu poate fi supusă nici unei căi de atac.

Raport Promo-Lex: Despre regresul justiţiei în Republica Moldova, persoane nepedepsite pentru evenimentele din aprilie 2009 şi corupţie

În ultima perioadă, în Republica Moldova s-a înregistrat un regres în funcţionarea justiţiei şi în lupta împotriva corupţiei. Acestea sînt principalele concluzii ale raportului asociaţiei ,,Promo-Lex", cu privire la încălcarea drepturilor omului în Republica Moldova, în perioada 2009-2010.

Conform raportului, drepturile omului se încalcă aproape în toate domeniile. În secolul XXI, în Republica Moldova nu există o legislaţie complexă despre discriminare, iar în fiecare raion există pînă la 50 de copii care nu au acte de identitate. Tot în raport se vorbeşte despre încălcările înregistrate în izolatoarele de detenţie sau în sălile de judecată din timpul evenimentelor din aprilie 2009.

Referindu-se la starea justiţiei din ţară şi în special, la protestele din aprilie 2009, reprezentanţii asociaţiei au menţionat că este grav faptul că, după aceste evenimente, au fost pedepsite puţine persoane. Astfel, s-a precizat că autorităţile nu au reuşit să investigheze în mod eficient evenimentele de atunci şi să-i aducă în faţa justiţiei pe cei vinovaţi.

,,Evenimentele din aprilie arată starea justiţiei din Republica Moldova, iar neconformarea cu cadrul legislativ se datorează mai multor factori, principalii dintre care sînt pregătirea insuficientă a corpului de judecători, sau factorii legaţi de corupţie", au declarat reprezentanţii ,,Promo-Lex" .

Referitor la justiţia din stînga Nistrului, raportul nu conţine informaţii. S-a subliniat faptul că autorităţile Moldovei se comportă faţă de oamenii din acest teritoriu de parcă ar fi un ONG, dar nu reprezentanţii statului.

„În regiunea transnistreană, la fel, se înregistrează o agravare a situaţiei în privinţa libertăţii şi siguranţei persoanei. Aceasta se manifestă prin reţinerile abuzive. Referitor la situaţia din penitenciare, deţinuţii din oraşul Tighina au o alimentaţie foarte proastă. Mîncarea conţine viermi şi gunoaie", se menţionează în raport.

APL joacă un rol crucial în asigurarea drepturilor omului şi egalităţii de gen la nivel local

Şansele de participare a femeilor în administrarea treburilor publice locale nu trebuie să fie diminuate. În pofida faptului că numărul femeilor cu funcţii de răspundere este în creştere, rolul acestora la nivelul administrării locale rămîne a fi redus. De această părere sînt experţii care au participat la Conferinţa naţională „Rolul APL în asigurarea Drepturilor Omului şi Egalităţii de Gen la nivel local".

Potrivit coordonatorului ONU în Republica Moldova, Kaarina Immonen, doar 10% din femeile din ţară activează în administraţia publică locală. „Contribuţia femeilor în procesul de dezvoltare, în general, şi în dezvoltare la nivel local, în particular, joacă un rol crucial. De aceea femeile trebuie să aibă o participare egală în procesul decizional local, nu doar central. Cunoaştem că participarea femeilor în administraţiile publice rămîne încă la un nivel redus, avem doar 10% femei în calitate de preşedinte de raion, însă am văzut că tendinţa este în creştere şi va trebui de încurajat această tendinţă", a spus Kaarina Immonen.

Coordonatorul ONU în Moldova este de părere că reforma autorităţilor locale şi descentralizarea puterii în stat sînt factorii care ar putea îmbunătăţi simţitor şi calitativ actul de guvernare locală din perspectiva egalităţii de gen, iar acest fapt ar duce la dezvoltarea economică a comunităţilor rurale.

Potrivit şefului Oficiului Consiliului Europei la Chişinău, Ulvi Akhundlu, egalitatea de gen de iure nu este în totalitate transpusă în fapte. Chiar dacă femeile au aceleaşi drepturi, ele nu întotdeauna au aceleaşi şanse ca şi bărbaţii. Ulvi Akhundl spune că abordarea formală nu este suficientă.

„Nici o ţară nu este imună la egalitatea de gen. Deseori femeile sînt văzute drept o categorie vulnerabilă în societate. Femeile încă reprezintă 50% din populaţie, egalitatea între femei şi bărbaţi este o parte integrantă a drepturilor omului şi o prevedere a democraţiei fundamentale. Trebuie să eliminăm discriminarea bazată pe sex în viaţa publică şi privată şi să încurajăm integrarea principiului egalităţii de gen în toate programele şi politicile", a afirmat Ulvi Akhundlu, şeful Oficiului Consiliului Europei la Chişinău.

Conferinţa naţională „Rolul APL în asigurarea Drepturilor Omului şi Egalităţii de Gen la nivel local" s-a desfăşurat în cadrul Săptămînii Europene a Democraţiei Locale. Acţiunea este susţinută de către Guvernul Republicii Moldova şi partenerii săi de dezvoltare – PNUD, UN Women şi Guvernul Suediei, în cadrul Programului Comun Dezvoltare Locală Integrată. Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată susţine Guvernul Republicii Moldova în procesul de descentralizare şi consolidare a autonomiei locale şi urmăreşte scopul de a asigura grupurilor vulnerabile, inclusiv categoriilor discriminate, social excluse şi marginalizate, beneficii egale de pe urma descentralizării şi dezvoltării locale.

Trei localităţi au fost distinse pentru asigurarea unei guvernări locale democratice

În cadrul Săptămînii Europene a Democraţiei Locale, Guvernul Republicii Moldova a oferit la trei localităţi din ţară diplome de excelenţă pentru asigurarea unei guvernări locale democratice, la cel mai înalt nivel, în beneficiul comunităţii.

Secretarul adjunct de stat al Guvernului, Anatol Onceanu, a declarat în cadrul unui eveniment că cele trei localităţi au demonstrat că sînt un exemplu bun de urmat pentru alte comunităţi din stat. „În Republica Moldova avem foarte mulţi reprezentanţi ai comunităţilor locale, preşedinţi de raioane, consilieri municipali, orăşeneşti, săteşti, primari, care îşi onorează cu destoinicie obligaţiunile, au succese remarcabile în activitatea lor, au realizat foarte multe proiecte pentru comunităţile lor, au fost aleşi în cîteva rînduri în funcţiile de primari locali", a menţionat Anatol Onceanu.

Diplome de excelenţă au primit Primăria comunei Mîndreşti din raionul Teleneşti, Primăria comunei Tîrnova din raionul Edineţ şi Primăria comunei Porumbeşti din raionul Cantemir. Autorităţile publice locale desemnate drept cele mai active în asigurarea unei guvernări locale democratice au demonstrat un management strategic. Localităţile respective au dezvoltat măsuri de incluziune socială în comunitate, au elaborat măsuri de mobilizare şi împuternicire a grupurilor vulnerabile, au participat în proiecte de dezvoltare locală şi au stabilit parteneriate cu ONG-rile locale şi naţionale.

„Am reuşit să reabilităm 12 km de iluminare stradală, s-a reuşit repararea mai multor învelişuri de străzi din comunitate, s-a eliminat definitiv problema lipsei apei potabile, avem deja prima casă gazificată. Pentru anul 2012 avem programate trei milioane lei la extinderea gazoductului din localitate", a spus Tudor Şuiu, primarul localităţii Mîndreşti, raionul Teleneşti.

Secretarul Consiliului local din comuna Porumbeşti, raionul Cantemir, Elena Nicolau, a spus că fără participarea întregii comunităţi, administraţia publică locală nu ar fi reuşit să procure mobilier pentru gimnaziul din localitate, nu ar fi reuşit să renoveze obiectele de menire socio-culturală. „Toţi locuitorii conştientizează că participarea activă a fiecăruia este determinantă în dezvoltarea comunităţii", a spus Elena Nicolau.

Diplomele au fost acordate în cadrul Conferinţei naţionale „Rolul APL în asigurarea Drepturilor Omului şi Egalităţii de Gen la nivel local" organizate în contextul Săptămînii Europene a Democraţiei Locale.

Acţiunea a fost organizată de Guvernul Republicii Moldova cu sprijinul partenerilor de dezvoltare – PNUD, UN Women, Guvernul Suediei, în cadrul Programului Comun Dezvoltare Locală Integrată. Programul Comun de Dezvoltare Locală Integrată susţine Guvernul Republicii Moldova în procesul de descentralizare şi consolidare a autonomiei locale şi urmăreşte scopul de a asigura grupurilor vulnerabile, inclusiv categoriilor discriminate, social excluse şi marginalizate, beneficii egale de pe urma descentralizării şi dezvoltării locale.

Rolul societății civile în realizarea Strategiei de reformare a sectorului justiției

„Reformarea sistemului justiției" – în ultimul timp, auzim această sintagmă tot mai des, în presă, dar și în societate. Am abordat și noi în paginile publicației noastre acest subiect, pentru că sistemul justiției are menirea de a echilibra lucrurile, iar prin prestanța lui, acesta devine nucleul evoluției noastre ca stat civilizat, democratic, bazat pe drept – deziderate la care Republica Moldova aspiră cu atîta rîvnă. Prin urmare, reformarea, modernizarea, racordarea justiției la noile standarde constituie un imperativ al timpului. Au înțeles-o guvernanții, elaborînd un proiect de strategie în acest sens, o înțelegem noi, cetățenii simpli, de datoria cărora este să contribuim, în măsura posibilităților, la realizarea scopurilor propuse.

În această arie de preocupări se înscrie și conferința internațională științifico-practică cu genericul „Societatea civilă în realizarea Strategiei de reformare a sectorului justiției 2011-2016", care s-a desfășurat, recent, la Chișinău. Evenimentul a întrunit reprezentanți ai administrației publice centrale, experți naționali și internaționali din domeniul justiției, precum și membri ai societății civile antrenate în apărarea drepturilor omului.

Startul evenimentului a fost dat de către Gheorghe Avornic, doctor habilitat în drept, profesor universitar, președintele Uniunii Juriștilor din Moldova, care a evidențiat importanța și eficientizarea reformelor din justiție, precum și rolul societății civile în acest sens.

Făcînd referire la importanța întrunirii, Oleg Efrim, ministrul Justiției al Republicii Moldova a specificat, în alocuțiunea sa, că aceasta constituie o platformă pentru o discuție temeinică și necesară implementării reformelor în justiție, dar și pentru a prelua experiența altor state, care au parcurs cu succes pași similari.

Oficialul, de asemenea, a menționat și despre necesitatea implicării societății civile în reformarea sistemului justiției, prin aceasta asigurîndu-se calitatea procesului respectiv.

„Contribuția ONG-urilor și a altor actori ai societății civile este incontestabilă, deoarece reformele inițiate trebuie să corespundă așteptărilor cetățenilor, pentru că ele sînt destinate în primul rînd oamenilor simpli", a adăugat O. Efrim.

Totodată, în contextul Zilei profesionale a Juristului, ministrul a vorbit și despre rolul oamenilor legii în reformarea justiției.

Adresîndu-se direct reprezentanților justiției, O. Efrim a specificat: „Vreau să vă aduc aminte despre rolul pe care îl aveți astăzi, într-o perioadă de profundă reformă a întregului sistem de justiție. Aceasta nu poate fi înfăptuită decît cu implicarea fiecăruia dintre dumneavoastră – magistrați și avocați, notari și executori judecătorești, funcționari și universitari, precum și reprezentanți ai societății civile implicați în procesul de asigurare a supremației legii, în calitatea pe care o dețineți, de promotori și apărători ai intereselor cetățenilor Republicii Moldova. Este o misiune nobilă, dar care cere un grad de pregătire profesională și calități morale ireproșabile. În acest sens, devine necesar de a ne consolida experiența în domeniu și viziunile asupra reformării sectorului justiției, pentru ca ea să funcționeze eficient în interesul cetățeanului".

La rîndul său, șeful Oficiului Consiliului Europei în Moldova, Ulvi Akhunldu, a reiterat că, în sectorul justiției trebuie de muncit mult, iar evenimentul în cauză oferă oportunitatea de a reflecta profund asupra implementării reformei în domeniul dat. La fel, sursa citată a accentuat că trebuie să existe un dialog permanent între factorii de decizie (Guvern, Parlament) și societatea civilă, care contribuie la depistarea multor deficiențe în funcționalitatea sistemului vizat.

„Guvernul are nevoie de societatea civilă. Aceste două componente trebuie să lucreze ca două vîsle într-o barcă.Or, dacă barca este vîslită cu o singură vîslă, ea nu merge nicăieri. Prin urmare, consolidarea eforturilor între Guvern și ONG-uri devine imperios necesară. De asemenea, încurajămincluderea societății civile în procesul decizional.

După aprobarea strategiei, trebuie să existe niște mecanisme de implementare eficientă a noilor reforme, iar aici, societatea civilă are un rol important pentru a dezvolta acest proces", a subliniat Ulvi Akhunldu.

Discursuri pline de noimă au fost rostite și de către Valeriu Canțer, președintele Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare, și Ludmila Nosova, vicepreședintele Uniunii Internaționale a Juriștilor, care au accentuat necesitatea implementării eficiente a reformelor în justiția națională.

După alocuțiunile de salut, participanții la for au purces la prezentarea rapoartelor. „Strategia de Reformare a Sectorului Justiției 2011-2016", „Accesul liber la justiție prin prisma realizării Strategiei de reformare a sectorului justiției 2011-2016", „Necesitatea modificării legislației procesual penale prin prisma jurisprudenței CEDO", Rolul mass-media și etica profesională în procesul de monitorizare a justiției", „Dreptul la un proces echitabil, cauzele moldovenești la CEDO" etc. – acestea sînt doar cîteva dintre cele mai arzătoare probleme din justiția națională, care au fost abordate pe larg în cadrul forului.

Spre finalul conferinței au fost formulate un șir de concluzii care urmează a fi luate în calcul întru implementarea eficientă a reformelor din domeniul justiției.

Evenimentul a fost organizat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova în parteneriat cu Uniunea Juriștilor și Consiliul Europei, în cadrul programului comun al Consiliului Europei și Uniunii Europene „Susținerea democrației în Moldova".

Cor. DREPTUL

Lauri ai recunoştinţei de Ziua Juristului

Continuare din pag. 1

Preşedintele Comisiei parlamentare Juridică, Numiri şi Imunităţi, Victor Popa, a ţinut, şi el, un discurs de la tribună: „Transmit sincere felicitări cu ocazia Zilei Juristului, care poate nu este atît de cunoscută în societate, dar foarte importantă pentru noi, cei care ne-am angajat să slujim cu devotament frumoasa şi enigmatica Femidă. Noi sîntem o armată, un clan care înţelege perfect raţiunea normei de drept şi indiferent de munca juridică pe care o prestăm, avem cu toţii o sarcină comună – promovarea principiului legalităţii, un principiu fundamental, care trece ca un fir roşu prin activitatea tuturor organelor statale şi nestatale şi care reflectă voinţa poporului în necesitatea apărării intereselor sale. Desfăşurarea normală a vieţii sociale nu e posibilă fără respectarea strictă a acestui principiu, întrucît, în caz contrar, s-ar ajunge la arbitrariu sau la dezordine socială. Legalitatea este o cerinţă a statului de drept care reclamă că legea domneşte şi totul se face în numele ei. Să nu uităm că legea este rege, şi nu regele lege".

„Armata de jurişti are un rol deosebit în apărarea legalităţii, potrivit specificului activităţii pe care o desfăşoară fiecare. Vă doresc succese în activitatea juridică, promovarea în cariera de jurist. Nu uitaţi că dreptatea şi adevărul trebuie să triumfe indiferent de preferinţele celor care cîteodată, ne impun să promovăm o altă viziune decît cea care corespunde legii. Sănătate, noroc şi baftă în toate atît juriştilor, cît şi familiilor lor", a accentuat Victor Popa.

Calea spre adevăr, spre triumful justiţiei nu este una uşoară. Un aport esenţial în descoperirea adevărului este adus de către avocaţi. Aceştia asigură şi facilitează comunicarea dintre justiţiabil şi instanţă. Într-o societate întemeiată pe valorile democraţiei şi ale statului de drept, avocatul este indispensabil justiţiei în apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor persoanelor fizice şi juridice ca sfătuitor, apărător şi reprezentant al clientului său. În această ordine de idei, preşedintele Uniunii Avocaţilor din Moldova, Gheorghe Amihalachioaie, a exprimat, în numele tuturor avocaţilor, calde felicitări cu ocazia sărbătorii.

„Profesia de jurist este una dintre cele mai importante, în viziunea noastră, este în slujba cetăţenilor şi ştim cu toţii responsabilitatea noastră faţă de implementarea legii şi ajutorul pe care îl acordăm cetăţenilor în conformitate cu prevederile legale. Felicitările noastre şi să dea Domnul ca nobila profesie să vă aducă numai bucurii şi succese. Vă doresc tărie de caracter, pe care ne-o impune profesia", a declarat Gh. Amihalachioaie.

„Trebuie să ne bucurăm de faptul că numărul juriştilor în ţară creşte, fapt ce dovedeşte şi o ridicare a nivelului profesional al acestora. Sîntem mulţi şi putem spune cu certitudine că sîntem buni. Noi, juriştii, trebuie să fim uniţi şi să luptăm pentru dreptatea fiecărui cetăţean zi de zi. La mai mult şi la mai mare", a mai adăugat preşedintele UAM.

Raporturile juridice sînt mult mai sigure graţie muncii deloc uşoare a notarilor. Pecetea şi semnătura notarului înseamnă liniştea, protecţia, dar şi respectul pentru cetăţeanul de rînd. Cu prilejul Zilei Juristului, preşedintele Uniunii Notarilor din Moldova, Tatiana Ungureanu, a adresat un mesaj plin de afecţiune şi sinceritate tuturor celor implicaţi în lupta pentru supremaţia legii, pentru triumful dreptăţii şi justiţiei, exprimîndu-le preţuire şi solidaritate.

„Faptul instituirii în republică a acestei sărbători profesionale este un semn de înaltă recunoştinţă pentru cei care îşi aduc contribuţia la dezvoltarea şi apărarea principiilor statului de drept. Îmi expim gratitudinea faţă de toţi cei care au ales să valorifice acest tărîm contradictoriu, dar totodată şi foarte nobil, al justiţiei. Fiecare din noi conştientizează nu doar importanţa, dar şi imensa responsabilitate pe care şi-o asumă atunci cînd activitatea sa se interferează cu actul de justiţie", a menţionat Tatiana Ungureanu.

„În zbuciumul noilor căutări, dar şi al răsturnărilor de valori care au marcat ultimul deceniu, curajul de care au dat dovadă notarii din R. Moldova pentru repunerea în drepturi a valorilor democratice autentice, îi face demni de tot respectul şi admiraţia. Acest efort a fost apreciat la justa valoare de către înaltele oficialităţi ale instituţiilor europene de profil, care au acceptat calitatea de membru al UNM la Uniunea Internaţională a Notarilor de Tip Latin. Trecînd în revistă anii perindaţi, putem spune că recapitularea şi evaluarea realizărilor obţinute nu doar ne oferă temei de satisfacţie profesională, dar şi ne obligă de a menţine bunul nume al notarului public, drept consilier de încredere al cetăţenilor şi un partener al statului", a punctat preşedintele UNM.

Toate adevărurile sînt uşor de înţeles odată ce sînt descoperite , declara Galileo Galilei. O sarcină grea le revine politicienilor în a descoperi unele lucruri, pentru că nu e uşor să afli ce se ascunde dincolo de cuvinte, înscenări, politicienii o ştiu cel mai bine. În opinia preşedintelui Partidului Liberal, Mihai Ghimpu, prezent la eveniment, care de altfel are şi o experienţă juridică considerabilă, a fi jurist înseamnă a face dreptate, iar profesia de jurist este una dintre cele mai nobile. „Numai juristului şi preotului, oamenii îşi destăinuie toate problemele cu care se confruntă. Să ne ajute domnul ca în scurt timp, cetăţenii întîlnindu-ne, să ridice pălăria, cum o făceau pe vremuri, cînd eram copil, în faţa pedagogului", a remarcat Mihai Ghimpu.

Cheia succesului, bunăstării unui stat este conducătorul ei, iar puterea unui conducător stă în echipa lui. Preşedintele unui stat susţinut şi consiliat cel puţin de un jurist competent înseamnă progresul întregii ţări. În acest context, Vasile Sturza, consilierul preşedintelui interimar a transmis juriştilor din întreaga ţară, cele mai sincere urări de bine, prosperitate şi activitate prodigioasă pentru binele statului.

De asemenea, Vasile Sturza a dat citire decretului lui Marian Lupu, cu ocazia Zilei Juristului, care prevede: „În temeiul articolului 88 din Constituţie şi a legii cu privire la distincţiile de stat, preşedintele interimar decretează: pentru muncă îndelungată şi prodigioasă în domeniul jurisprudenţei, contribuţie în promovarea reformei judiciare şi de drept, şi înalt profesionalism, se conferă Ordinul de Onoare dlui Alexandru Cojuhari, profesor universitar, USM, Ordinul „Gloria Muncii" - dlui Constantin Averguş, judecător, CSJ, dnei Tatiana Filatov şi dnei Lilia Lozovan, şefi de direcţie în cadrul MJ, dlui Sveatoslav Moldovan, judecător la CSJ, dlui Mihai Poalelungi, judecătorul R. Moldova la CEDO. Medalia „Meritul Civic" i se conferă dlui Victor Ababii, şef de secţie la PG, dlui Alexandru Ciorici, consultant principal în Comisia parlamentară Juridică, Numiri şi Imunităţi, Nichifor Corochii, membru al CSM, Petru Drăguţa, avocat în cadrul Baroului de Avocaţi din Moldova, Gheorghe Nogai, procuror în cadrul Procuraturii de Transport, Roman Vremea, procuror al raionului Edineţ. Titlul onorific „Om Emerit" i se conferă dnei Victoria Chiriuc, conferenţiar universitar, USM, dnei Elena Constantinescu, notar public, municipiul Chişinău, dnei Maria Musteaţă, avocat în cadrul Baroului de Avocaţi din Moldova, dnei Maria Sicrieru, consultant principal al MJ, dlui Dumitru Visterniceanu, membru al CSM, dlui Pavel Zamfir, conferenţiar universitar, USM".

În finalul manifestării solemne, oaspeţii au fost delectaţi de vestiţi artişti din ţară. Pentru doamnele, dar şi domnii jurişti din Moldova, precum şi pentru viitorii apărători ai statului de drept au cîntat interpreţii Adrian Ursu, Vitalie Dani, Anatol Mîrzenco. În faţa publicului şi-au prezentat măiestria Fanfara Departamentului Instituţiilor Penitenciare şi solista orchestrei, Rodica Ciobanu, care a interpretat piesa „Codrii Moldovei". Oaspeţii prezenţi la eveniment au rămas încîntaţi şi de Orchestra „Acordeon Brio", din cadrul căreia face parte şi viitorul jurist Vladimir Palamarciuc. Sărbătoarea s-a încheiat cu cel mai „incendiar" moment al zilei, pe ritmuri de rumba dansată de perechea Dorel şi Ina.

Lilia DUMINICA

Sistemul de probaţiune din Moldova: Realizări, lacune, recomandări

La mai puţin de un deceniu de la elaborarea concepţiei probaţiunii în Republica Moldova şi la aproape cinci ani de la crearea Serviciului de probaţiune, încă nu putem afirma cu certitudine că statul nostru are un sistem eficient de probaţiune. Astfel, pînă în prezent, nu au fost formulate standarde fixe de lucru la nivel naţional în acest sens, iar atenţia din partea factorului decizional este una insuficientă. Cel puţin aşa reiese din raportul „Implementarea Legii cu privire la probaţiune în Republica Moldova: probaţiunea penitenciară şi postpenitenciară", prezentat, recent, de avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu, în cadrul unei întruniri.

Raportul însumează rezultatele monitorizării procesului de implementare a Legii cu privire la probaţiune în Republica Moldova, concluzii, dar şi recomandări formulate de specialiştii în domeniu, în vederea îmbunătăţirii aspectelor care deocamdată, lasă de dorit. Evenimentul a întrunit reprezentanţi ai Ministerului Justiţiei, Ministerului Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, MAI, Departamentului Instituţii Penitenciare, ai Agenţiei Naţionale de Ocupare a Forţei de Muncă, consilieri de probaţiune, şefi ai serviciilor educaţie, psihologie şi asistenţă socială din cadrul penitenciarelor din ţară, judecători, procurori, precum şi reprezentanţi ai organizaţiilor neguvernamentale din domeniu.

Drept subiect al monitorizării, efectuate de către avocatul parlamentar al Centrului pentru Drepturile Omului au servit probaţiunea penitenciară şi cea postpenitenciară. Studiul a fost realizat în baza analizei datelor obţinute de la subiecţii probaţiunii şi instituţiile ce prestează acest serviciu.

Pentru informare, probaţiunea reprezintă o modalitate de sancţionare a infractorilor ce constă în organizarea şi executarea supravegherii persoanei învinuite, inculpate sau condamnate prin monitorizarea comportamentului, acordarea de asistenţă individuală şi orientarea acesteia spre un mod de viaţă corect.

Scopul probaţiunii constă în corectarea şi reeducarea celor care au comis infracţiuni şi reintegrarea în societate a persoanelor condamnate. Totodată, aceasta apare ca un pas important în contextul racordării legislaţiilor naţionale la standardele internaţionale, urmărind scopul de a crea o zonă intermediară în sistemul de pedepse, o reevaluare a conceptului represiv şi o redirecţionare a acestuia spre unul curativ.

Drept concepţie, probaţiunea în Republica Moldova a fost elaborată la nivel de proiecte pilot începînd cu anul 2003. Serviciul de probaţiune a fost creat la 12 ianuarie 2007, iar la 14 februarie 2008 a fost aprobată Legea cu privire la probaţiune. În prezent, în legislaţia naţională se conţin numeroase prevederi în acest sens, cele mai importante fiind incluse în Constituţie, Codul penal, Codul de procedură penală, Codul de executare, Codul deontologic al consilierului de probaţiune etc. În plus, există un şir de reglementări internaţionale în domeniul probaţiunii, cum ar fi: Declaraţia universală a drepturilor omului, Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, Convenţia cu privire la drepturile copilului etc.

Conform datelor statistice, numărul beneficiarilor acestui serviciu este în continuă creştere. Astfel, dacă la 1 ianuarie 2010, acesta constituia 6493 de persoane, inclusiv 213 copii aflaţi în conflict cu legea, atunci la 31 ianuarie 2010 în dările de seamă figurau 7063 beneficiari adulţi şi 182 minori, iar la 31 mai 2011, la evidenţa birourilor de probaţiune se aflau 7461 persoane adulte şi 199 copii. Pe de altă parte, în urma evaluării efectuate, autorii raportului au constatat un şir de dificultăţi cu care se confruntă sistemul de probaţiune din Moldova şi anume: lipsa unor standarde fixe de lucru, fluctuaţia înaltă de cadre, atenţia insuficientă din partea factorilor de decizie din republică, lipsa programelor probaţionale, insuficienţa resurselor alocate instituţiei probaţiunii în vederea implementării instrumentelor utilizate la nivel european. Totodată, spectrul de servicii sociale şi consiliere acordate persoanelor aflate în conflict cu legea este îngust, iar personalul de probaţiune nu beneficiază suficient de instruire necesară, mai cu seamă, consilierii specializaţi în lucrul cu copii.

În rezultatul studiilor de documentare în cele 17 instituţii penitenciare, s-a constat că din peste 5000 de persoane deţinute în prezent în puşcăriile din ţară, doar 242 au fost înştiinţate despre drepturile lor prevăzute în Legea cu privire la probaţiune, ceea ce, în opinia avocatului parlamentar, reprezintă un număr infim. Mulţi dintre deţinuţi nu ştiu că pot solicita şi primi informaţii despre condiţiile controlului, despre asistenţă şi consiliere, explicaţii referitoare la drepturile lor, participa la diverse programe organizate de organul de probaţiune. De asemenea, în instituţiile penitenciare nu este vizualizată informaţia cu privire la Oficiul de probaţiune şi activitatea lui. În acest sens, devine evidentă necesitatea de a desfăşura ample activităţi cu suport real pentru ca subiecţii probaţiunii să aibă acces la informaţiile cu privire la serviciul care îi vizează. Una din principalele măsuri ar fi amplasarea în instituţiile penitenciare a panourilor speciale, indicînd adresele, telefoanele de contact şi numele conducătorilor Oficiului Central şi ai celor raionale de probaţiune. În paralel, ar fi binevenită amplasarea informaţiei referitoare la primării, oficiile Forţei de Muncă, Asistenţă Socială din teritoriu.

Activitatea insuficientă de informare este şi cauza numărului mic de persoane care au solicitat serviciile de probaţiune după eliberare - doar 116 foşti deţinuţi. Din cele 454 de persoane care urmează să-şi încheie termenul de executare a pedepsei cu închisoarea, cel puţin 12 nu vor avea un loc de trai. În acelaşi context, autorii raportului menţionează şi problema lipsei locurilor de muncă şi a posibilităţilor de angajare, în special pentru 55 de persoane, care eliberîndu-se din locurile de detenţie nu se vor putea angaja la un serviciu. În special, în condiţiile crizei economice resimţită în mod deosebit de către ex-deţinuţi, aceştia se confruntă cu refuzul constant al angajatorilor de a-i încadra în cîmpul muncii, de teama unor posibile prejudicii morale şi sociale.

O altă problemă calificată drept una extrem de serioasă este numărul mare de subiecţi ai probaţiunii - 467 persoane, care nu au posibilitatea de a obţine buletine de identitate din motivul neconfirmării cetăţeniei. În acest sens, în rezultatul intervenţiei avocatului parlamentar, prin sesizarea adresată Biroului teritorial de evidenţă a populaţiei în interesele petiţionarilor care s-au adresat către Centrul pentru Drepturile Omului, acestora li s-a recunoscut cetăţenia şi li s-au eliberat documente de identitate.

În ceea ce priveşte numărul de referate presentenţiale şi numărul de dosare întocmite, precum şi participarea consilierului pe probaţiune în cadrul şedinţelor de judecată, reprezentanţii instituţiilor penitenciare au informat că astfel de date pot fi solicitate de la oficiile de probaţiune. Acest fapt dovedeşte o conlucrare ineficientă şi deficitară nu doar între cele două instituţii, ci şi cu organele administraţiei publice locale, direcţiile de asistenţă socială şi alte instituţii şi organizaţiile neguvernamentale ce activează în domeniul vizat. În această ordine, colaborarea interdepartamentală, potrivit avocatului parlamentar, în problemele de probaţiune ar ajuta la implementarea optimă a principiilor probaţiunii ca factor pozitiv al reformei justiţiei în Republica Moldova.

La capitolul probaţiune postpenitenciară, potrivit datelor prezentate în raport, în Republica Moldova activează 42 oficii de probaţiune, cu circa 230 de angajaţi. Dintre aceştia, peste jumătate au studii superioare în domeniul juridic, 9 sînt pedagogi, 4 - psihologi, 2 - asistenţi sociali, iar 24 au studii în alte domenii (economie, litere etc). Alţi 37 de angajaţi au studii medii şi speciale. Totodată, în oficiile de probaţiune activează 20 foşti colaboratori ai Departamentului Instituţiilor Penitenciare şi 25 - ai Ministerului Afacerilor Interne. Avînd în vedere că factorul uman este determinant pentru activitatea de probaţiune, în opinia autorilor studiului, lacunele sînt evidente, acestea exprimîndu-se prin numărul mic de specialişti cu o pregătire serioasă în domeniu şi activitatea unor persoane împovărate de o anterioară experienţă de serviciu care impune un anumit fel de gîndire. Totodată, numărul foarte mic de consilieri de probaţiune cu studii în psihologie, în practică îşi are urmările negative pronunţate în situaţia la zi a subiecţilor probaţiunii. Pornind de la faptul că factorul consilierii psihologice este hotărîtor pentru reintegrarea socială, drept premisă esenţială în dezvoltarea personalităţii persoanei care anterior a fost în conflict cu legea, dar şi pentru prevenirea săvîrşirii altor infracţiuni, avocatul parlamentar recomandă angajarea psihologilor, ca specialişti care ar putea determina schimbări esenţiale în acest domeniu.

La fel, este criticat numărul considerabil de consilieri de probaţiune (25 persoane) care au deţinut anterior diverse funcţii în organele Ministerului Afacerilor Interne. În opinia avocatului parlamentar, aceştia necesită un curs de instruire serioasă în domeniul probaţiunii, ce ar determina altă perspectivă şi o cu totul altă atitudine faţă de persoanele ce au încălcat legea.

În altă ordine de idei, în raport se menţionează că, activitatea consilierilor de probaţiune nu este lipsită de dificultăţi. Printre acestea se numără imposibilitatea condamnaţilor de a se asigura cu loc de trai, de a perfecta acte de identitate în lipsa vizei de reşedinţă. Urmează de remarcat faptul că, din motivul lipsei contactului cu deţinuţii din momentul parvenirii lor în instituţiile penitenciare, se constată tîrziu încălcarea drepturilor fundamentale ale acestora, în special, dreptul la recunoaşterea juridică a persoanei, dreptul la proprietate, dreptul la asistenţă socială, dreptul la familie şi întemeierea acesteia.

Oficiile de probaţiune se confruntă şi ele cu mai multe probleme ce ţin de activitate şi organizare. Autorii studiului au depistat mai multe lacune în acest sens, printre care: absenţa unor regulamente sau altor acte legislative care ar reglementa concret mecanismul funcţionării serviciului de probaţiune, lipsa cursurilor de instruire profesională, a programelor de corijare comportamentală şi reabilitare pentru adulţi şi minori, lipsa unor spaţii special amenajate şi separate pentru lucrul cu minorii, dar şi finanţarea insuficientă, lipsa transportului, spaţiului pentru birouri, nivelul scăzut de salarizare.

În procesul monitorizării s-a constatat că, o parte din oficiile de probaţiune sînt situate în sediile judecătoriilor, ceea ce indiscutabil este un factor psihologic negativ ce acţionează asupra conştiinţei subiecţilor probaţiunii, din cauza specificului instituţiei judecătoreşti. Avocatul parlamentar consideră inadmisibilă amplasarea oficiilor de probaţiune în sediile judecătoriilor şi a procuraturii şi solicită asigurarea oficiilor cu birouri separate sau în sediul organelor administraţiei publice locale, în vederea asigurării unui climat psihologic favorabil.

Autorii raportului au venit nu doar cu critici, ci şi cu recomandări pentru îmbunătăţirea situaţiei în domeniu. Acestea vizează:

- Introducerea completărilor în Legea cu privire la probaţiune, ce ar prevedea termenele exacte de probaţiune penitenciară, adică de la ce moment consilierul de probaţiune începe să lucreze cu subiecţii probaţiunii, care îşi execută pedeapsa în instituţiile penitenciare;
- Introducerea completărilor în art.91 C.pen. al RM cu privire la prezentarea obligatorie instanţei de judecată a referatelor consilierilor de probaţiune la examinarea cauzelor eliberărilor condiţionate de pedeapsă înainte de termen;
- Includerea consilierilor de probaţiune în componenţa comisiilor instituţiilor penitenciare care examinează cauzele cu privire la eliberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen;
- Elaborarea unui mecanism concret de interacţiune între toate tipurile de probaţiune (presentinţială, sentinţială în comunitate, penitenciară şi postpenitenciară), în scopul operării cu datele acumulate în privinţa subiecţilor probaţiunii;
- Crearea unei baze de date unice a subiecţilor probaţiunii, cu respectarea prevederilor Legii cu privire la protecţia datelor cu caracter personal;
- Asigurarea oficiilor de probaţiune cu spaţii de lucru, cu excepţia sediilor instanţelor de judecată, şi a procuraturii;
- Amenajarea în oficiile de probaţiune a birourilor speciale pentru lucrul cu minorii;
- Acordarea unei asistenţe eficiente subiecţilor probaţiunii cu privire la asigurarea perfectării actelor de identitate, indiferent de locul domiciliului sau a vizei de reşedinţă;
- Organizarea unei colaborări dintre Serviciul de probaţiune cu organele de drept, serviciile de asistenţă socială din instituţiile penitenciare şi organele administraţiei publice locale, oficiile forţei de muncă, cu direcţiile de evidenţă şi documentare a populaţiei, organizaţiile obşteşti care activează în acest domeniu;
- Asigurarea unui schimb de experienţă şi formare continuă a consilierilor de probaţiune;
- Stabilirea de contacte mai strînse cu organizaţiile publice şi religioase, care pot contribui la resocializarea subiecţilor probaţiunii;
- Ridicarea nivelului de informare a subiecţilor probaţiunii cu privire la Serviciul de probaţiune şi activitatea lui prin amplasarea în instituţiile penitenciare a panourilor speciale, pe care să fie indicate adresele, telefoanele de contract şi numele conducătorilor Oficiului Central de probaţiune şi oficiilor de probaţiune raionale.

Lilia DUMINICA

Tinerii, viitori jurişti – forţa motrice a societăţii

Tinerii sînt forţa motrice a societăţii. Au demonstrat-o de nenumărate ori. Or, în acest caz, este vorba despre junii din cadrul Departamentului Tineret al Uniunii Juriştilor din Moldova, care s-au evidenţiat şi de această dată prin organizarea, la un nivel înalt, a unei conferinţe ştiinţifice studenţeşti interuniversitare. Evenimentul a avut loc în contextul Zilei Juristului şi a întrunit studenţi de la facultăţile de drept, de la mai multe instituţii de învăţămînt superior din ţă prin prestanţa lor, nu doar instituţiile unde îşi fac studiile, ci şi Uniunea Juriştilor, pentru că majoritatea dintre ei sînt membri ai organizaţiei în cauză", a subliniat Gh. Avornic, în cuvîntul său de salut.

Adresîndu-se direct tinerilor care aspiră la nobila, dar şi plină de responsabilitate profesie de jurist, preşedintele Uniunii Juriştilor a remarcat: „Vreau să vă asigur că nimic din ceea ce întreprindeţi voi nu va trece în zadar. Aceasta este o muncă destul

Juriştilor din Lituania a fost invitatul special al tinerilor studenţi, care, de asemenea, a evidenţiat spiritul entuziast al acestora întru promovarea ştiinţei juridice.

„Tinerii privesc cu un altfel de entuziasm promovarea jurisprudenţei. Întotdeauna, la fel şi azi, văd în ochii lor dorinţa nu doar de a-şi găsi sensul vieţii, ci în primul rînd, dorinţa de a schimba lucrurile în societate, pentru a o face mai bună. Odată cu trecerea timpului să nu uitaţi de acest entuziasm şi idealism, care

roului permanent studenţesc al UJM, conducătorul grupului de organizare al conferinţei, a remarcat că, „activitatea ştiinţifică a tineretului este un factor important în formarea personalităţii profesionale, precum şi în dezvoltarea aptitudinilor de analiză a tînărului specialist. Este remarcabil faptul că deja s-a înrădăcinat o tradiţie ca tineretul Uniunii Juriştilor să organizeze astfel de evenimente ştiinţifice la care să participe studenţi şi tineri din diferite instituţii de învăţămînt superior. Aceasta

republică. Astfel, la lucrările conferinţei au participat unii dintre cei mai activi studenţi din cadrul Universităţii de Stat din Moldova (USM), Universităţii Libere Internaţionale (ULIM), Universităţii de Studii Europene (USEM), Universităţii de Stat „Alecu Russo" din Bălţi, precum şi Institutului de Relaţii Internaţionale (IRIM).

Felicitînd tinerii cu ocazia Zilei Juristului, Gheorghe Avornic, doctor habilitat în drept, profesor universitar, decan al Facultăţii de drept a USM, preşedinte al Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor din Moldova a apreciat înalt organizarea mesei rotunde, şi nu în ultimul rînd entuziasmul organizatorilor.

„Întotdeauna am susţinut iniţiativele tinerilor. Anume aici se află doar o parte dintre cei mai activi, care reprezin-

de serioasă care va da rezultate peste o anumită perioadă de timp. E foarte bine că ceea ce faceţi, o faceţi din proprie iniţiativă, cu un vădit entuziasm. Cît priveşte cariera dumneavoastră în domeniul pe care l-aţi ales ca destin – Justiţia, este bine să ştiţi, că verticalitatea constituie una din calităţile de bază ale juristului. Prin urmare, dacă veţi da dovadă că posedaţi această calitate cu siguranţă veţi deveni cei mai buni profesionişti".

Remarcăm faptul că la un asemenea eveniment nu au lipsit nici oaspeţii de onoare. Astfel, venind în ţara noastră cu o delegaţie de jurişti din Lituania, în vederea semnării unui acord de colaborare cu Ministerul Justiţiei din Republica Moldova, Tomas Davulis, prodecan al Facultăţii de drept a Universităţii din Vilnius, preşedintele Uniunii

devin imperios necesare profesiei de jurist, fără de care nu ar fi posibil ca oamenii să îşi poată apăra drepturile şi libertăţile fundamentale, ceea ce ar genera impedimente majore în modernizarea societăţii. Aşadar, pentru noi, juriştii, aceasta devine e responsabilitate imensă, pentru că sîntem puşi în situaţia de a găsi soluţii viabile la probleme ce au un impact social major, şi de noi depind foarte multe lucruri", a remarcat oficialul lituanian.

Totodată sursa citată le-a accentuat viitorilor jurişti că un jurist bun nu este cel care doar cunoaşte legea, ci cel care ştie cum să o implementeze, raportînd-o la cazul concret, cel care dă dovadă de probitate în tot ceea ce face, asigurîndu-şi astfel o carieră de succes.

La rîndul său, Vladimir Palamarciuc, preşedintele Bi-

denotă atitudinea responsabilă a tinerilor faţă de ştiinţa juridică şi jurisprudenţa din Republica Moldova".

După prezentarea alocuţiunilor de salut a fost dat startul prezentării lucrărilor. Şi de această dată ele au impresionat prin diversitate tematică, iar raportorii au dat dovadă de o pregătire adecvată şi abordare profundă a subiectului pus în discuţie. „Violenţa în familie – aspecte legale şi practice", „Legitima apărare – cauza care înlătură caracterul penal al faptei", „Protecţia juridică a persoanelor cu dizabilităţi", „Revocarea donaţiei" etc. – acestea sînt doar cîteva dintre lucrările cu tematici actuale pentru societatea noastră.

Evenimentul a culminat cu înmînarea certificatelor de participare tinerilor, viitori jurişti.

Cor. DREPTUL

Proiectul Strategiei Naţionale de Dezvoltare Moldova - 2020 a fost supus dezbaterilor publice

Secretarul General al Guvernului, Victor Bodiu, a prezidat şedinţa Comitetului de coordonare a elaborării proiectului documentului naţional de planificare strategică pentru anii 2012-2020, potrivit Direcţiei comunicare şi relaţii cu presa a Guvernului.

La întrunire au participat reprezentanţi ai ministerelor şi ai Consiliului Naţional de Participare.

În cadrul şedinţei a fost validat proiectul Strategiei Naţionale de Dezvoltare Moldova - 2020, documentul fiind propus, timp de o lună de zile, dezbaterilor publice. Acesta este disponibil pe site-ul www.particip.gov.md. Spre discuţii sînt prezentate 7 priorităţi de bază: sistemul educaţional, drumurile, finanţele, business-ul, energetica, sistemul de pensii şi justiţia.

Secretarul General al Guvernului a mulţumit responsabililor din cadrul ministerelor şi organizaţiilor non-guvernamentale pentru implicare în elaborarea noului document de planificare strategică.

Victor Bodiu a specificat că obiectivul de bază al Strategiei Naţionale de Dezvoltare este accelerarea creşterii economice şi reducerea sărăciei. Secretarul General al Guvernului şi-a exprimat speranţa că, în urma consultărilor, documentul va fi îmbunătăţit.

Preşedintele Consiliului Naţional de Participare (CNP), Sorin Mereacre, a apreciat calitatea documentului şi a pledat pentru includerea unor domenii importante, precum egalitatea de gen, mediul înconjurător şi reintegrarea ţării. El a salutat iniţiativa de a supune dezbaterilor acest document, precizînd că CNP va înainta mai multe propuneri de îmbunătăţire a lui. Sorin Mereacre a exprimat disponibilitatea ONG-urilor de a lucra împreună cu Guvernul la implementarea Strategiei Naţionale de Dezvoltare Moldova - 2020.

Prin implementarea priorităţilor prevăzute în cadrul Strategiei Naţionale de Dezvoltare, pînă în anul 2020 este estimată o creştere a Produsului Intern Brut cu 12%, mai mult decît cel actual, şi o diminuare a ratei sărăciei de pînă la 12,7%.

Banii pentru tineret sînt cheltuiţi în alte domenii

Circa un milion de euro sînt alocaţi anual pentru tinerii din raioanele republicii.

Cu toate acestea, cînd vine vorba despre finanţarea activităţilor de tineret, autorităţile se fac că plouă şi spun că nu au bani pentru ele. Acest lucru se întîmplă fie pentru că finanţele nu ajung la destinaţie, fiind redirecţionate spre alte domenii considerate prioritare, fie deoarece banii sînt cheltuiţi ineficient. La asemenea concluzii au ajuns membrii Consiliului Naţional al Tineretului din Moldova (CNTM), care timp de o lună au realizat o serie de dezbateri publice, în 13 raioane, asupra eficienţei utilizării bugetului pentru centrele de resurse pentru tineret.

„Iniţial credeam că se alocă foarte puţini bani pentru sectorul de tineret, dar mi-am dat seama că se alocă foarte mult. În mare parte, însă, aceşti bani sînt cheltuiţi ineficient. Patru ani la rînd au fost alocaţi cîte circa un milion de euro anual pentru sectorul de tineret, iar activităţi în acest domeniu nu s-au realizat. Este o situaţie dezastruoasă, iar Ministerul Tineretului şi Sportului (MTS) nu şi-a dat interesul să afle ce s-a întîmplat cu banii alocaţi. De aceea vedem atîta pasivitate la nivel local din partea tinerilor", a declarat preşedintele CNTM, Eduard Mihălaş. El mai spune că, în majoritatea raioanelor monitorizate, activităţile desfăşurate sînt sportive sau culturale.

„La Orhei, de exemplu, deşi au fost alocaţi bani din buget, nu s-a cheltuit nici un leu pentru activităţi de tineret, iar la Căuşeni, Soroca şi Bălţi numai jumătate din bugetele alocate pentru Centrele de Resurse pentru Tineret au ajuns la destinaţie", menţionează Eduard Mihălaş. De asemenea, CNTM a constatat lipsa specialiştilor de tineret în localităţile rurale şi pregătirea foarte slabă a celor existenţi. Dezbaterile au avut loc în perioada 19 septembrie - 17 octombrie 2011, în raioanele Basarabeasca, Căuşeni, Criuleni, Edineţ, Făleşti, Leova, Orhei, Sîngerei, Străşeni, Soroca, Ungheni, mun. Bălţi şi autonomia găgăuză.

Există o percepţie greşită în ceea ce priveşte politica de tineret. Aceasta, de multe ori, este asociată cu activităţi culturale sau sportive. Este o deficienţă a autorităţilor locale care nu investesc banii acolo unde trebuie. Avem un sistem defect. Aceşti bani nu sînt alocaţi prin intermediul ministerului şi nu putem să controlăm modul de utilizare a lor. Ideea acestui proiect a pornit inclusiv de la minister. Dar noi nu ştiam cum ajung banii la aceste centre de resurse pentru tineret. Acum am depistat că uneori banii nu ajung unde trebuie.

Ministerul urmează să se întîlnească cu CNTM pentru a vedea împreună care sînt problemele şi recomandările acestora. Vom discuta dacă merită de alocat atîţia bani şi vom revizui metoda de finanţare pentru ca banii să ajungă acolo unde sînt utilizaţi eficient.

Mandatul Misiunii UE privind asistenţa la frontiera moldo-ucraineană a fost prelungit

Consiliul consultativ al Misiunii UE privind asistenţa la frontiera moldo-ucraineană (EUBAM), a confirmat prelungirea mandatului misiunii, după noiembrie 2011 şi a aprobat Planul de acţiuni pentru faza a noua.

Potrivit Serviciului de presă EUBAM, la ediţia a şaptesprezecea a şedinţei Consiliului consultativ au participat reprezentanţii Ucrainei şi RM, UE şi OSCE. Ei au abordat activitatea şi realizările misiunii în perioada martie-septembrie 2011.

În cadrul forumului, s-au discutat direcţiile activităţii misiunii şi partenerilor ei, ce vizează administrarea frontierelor, inclusiv şi recomandările tehnice al EUBAM cu privire la consolidarea încrederii dintre Chişinău şi Tiraspol în diferendul transnistrean, combaterea criminalităţii trasnfrontaliere şi corupţiei. Consiliul a notat succesele operaţiunii de protecţie a graniţelor „ACCHERMAN", influenţa favorabilă a strategiilor de depistare a criminalităţii. Delegaţiile Moldovei şi Ucrainei au prezentat cele mai recente informaţii privind progresele în demarcarea frontierelor de stat moldo-ucrainene. Preşedintele EUBAM, a declarat, că în cei 6 ani de asistenţă a misiunii, unele regiuni şi-au îmbunătăţit standardele.

„Împreună cu partenerii noştri din RM şi Ucraina depunem efort maxim pentru a unifica elementele diverse pentru îmbunătăţirea procedurilor existente privind administrarea frontierelor.

Noi dorim să creăm un mediu sigur pentru participanţii la traficul comercial şi pentru persoanele ce trec hotarul, de asemenea, o dezvoltare economică stabilă", - a menţionat el. Preşedintele EUBAM a adăugat că, „organizaţia îşi va intensifica activitatea în domeniul accelerării potenţialului, aducîndu-şi contribuţia în soluţionarea diferendului transnistrean, va acorda asistenţă şi recomandări autorităţilor Ucrainei şi RM în problemele liberalizării regimului de vize".

Misiunea şi-a început activitatea în decembrie 2005, fiind împuternicită să sprijine şi să acorde susţinere tehnică noilor parteneri – serviciilor de frontieră şi vamal a RM şi Ucrainei, în activitatea lor de apropiere de procedurile şi standardele europene.

La solicitarea cititorilor

Dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti

Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi de legislaţia procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare *reclamant*).

Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuţii de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară de către stat. Repararea prejudiciului se face de la bugetul de stat. După repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, statul are drept de regres faţă de persoana vinovată. Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant. Organul care reprezintă statul în instanţa de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Finanţelor.

Cererea de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare (denumită în continuare *cerere de chemare în judecată*) se depune conform regulilor de competenţă jurisdicţională stabilite la capitolul IV din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova şi se examinează de un alt complet de judecată decît cel care a examinat (examinează) cauza în care se pretinde încălcarea. În cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul examinării cauzei în fond sau în decursul a 6 luni de la intrarea în vigoare a ordonanţei procurorului de încetare a urmăririi penale sau de scoatere de sub urmărire penală ori a actului judecătoresc de dispoziţie. În cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare. Sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Finanţelor, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

Instanţa de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărîrii judecătoreşti prezintă Ministerului Finanţelor un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil şi, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar. Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris şi va conţine: numele şi prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorităţii implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorităţii responsabile de executarea hotărîrii judecătoreşti; date despre acţiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare şi motivarea acestora; date despre acţiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare, după caz; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil. Cererea de chemare în judecată se examinează de instanţa de judecată sesizată în cel mult 3 luni de la depunerea sa.

În urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată. La constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacţie echitabilă pentru prejudiciul moral. Hotărîrea judecătorească privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare se execută după ce devine irevocabilă, în modul stabilit de legislaţia în vigoare. Instanţa de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu spre executare şi informează părţile despre acest fapt.

Persoanele care au depus cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu o pretinsă încălcare a drepturilor lor stabilite de Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi garantate de Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi în a cărei privinţă Curtea nu a decis asupra admisibilităţii şi fondului cauzei pot adresa în instanţă de judecată, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii menţionate (01.07.2011), cerere de chemare în judecată, conform cerinţelor menţionate mai sus şi legislaţia procesuală civilă.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul **Vitalie MODRÎNGĂ**

? *Intenţionez să depun o cerere de intrare într-o asociaţie de economii şi împrumut, dar nu ştiu care sînt serviciile pe care această asociaţie le poate acorda, conform prevederilor legale.*

Dinu Colţa, r-n Orhei

Asociaţia de economii şi împrumut are ca scop sprijinirea activităţilor legale ale membrilor săi în vederea îmbunătăţirii condiţiilor economice şi sociale ale acestora prin acordarea următoarelor servicii:

1) acordarea de împrumuturi;

2) acceptarea următoarelor tipuri de depuneri de economii:

a) la termen;

b) la vedere;

3) acordarea de servicii aferente împrumuturilor;

4) acordarea de consultaţii;

5) acordarea altor servicii, cu acordul scris al autorităţii de supraveghere.

Asociaţia poate investi mijloacele sale băneşti, neutilizate la acordarea împrumuturilor, în conformitate cu politica de investiţii aprobată de consiliu. Totodată, efectuarea investiţiilor în capital sau în valori mobiliare ale societăţilor comerciale şi instituţiilor financiare supuse controlului din partea autorităţii de supraveghere sau a Băncii Naţionale a Moldovei, cu excepţia instrumentelor financiare derivate, se permite doar asociaţiilor care deţin licenţă de categoria B sau C şi asociaţiilor centrale şi doar cu acordul scris al autorităţii de supraveghere. La îndeplinirea activităţilor menţionate asociaţia este obligată să respecte cerinţele şi limitele stabilite de autoritatea de supraveghere. Legea de asemenea prevede că asociaţia nu are dreptul să acorde alte servicii financiare sau servicii de alt gen, să încalce condiţiile de licenţiere, precum şi să efectueze activităţi comerciale sau de producţie, altele decît cele stabilite în licenţa deţinută şi care reies nemijlocit din acestea.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(octombrie 2011, nr. 39(394)

S-a decis: Chişinău – gazda Forumului Internaţional al Procurorilor Europeni

Acest lucru a fost confirmat oficial în oraşul Praga, Cehia, în cadrul celui de-al 14-lea Forum Internaţional al Procurorilor pentru combaterea crimei organizate şi transfrontaliere.

Evenimentul urmează să aibă loc în anul 2013, la Chişinău, în parteneriat cu Procuratura Republicii Moldova, Parchetul General din Saxonia şi Comisia Europeană, prin instrumentul Asistenţă Tehnică şi Schimb de Informaţii (TAIEX).

Negocierile privind găzduirea acestui important eveniment au fost iniţiate de către Procurorul General, Valeriu Zubco, încă în septembrie anul trecut, în cadrul Forumului Internaţional al Procurilor, organizat la Bucureşti. În consecinţă, în primăvara acestui an, a avut loc vizita oficială la Chişinău a Procurorului General al Saxoniei şi reprezentantului Comisiei Europene, care au definitivat condiţiile aplicate Republicii Moldova, în calitate de ţară-gazdă, pentru organizarea la Chişinău a celui de-al 16-lea Forum Internaţional al Procurorilor Europeni.

Asemenea realizare este o premieră atît pentru Republica Moldova, cît şi pentru statele participante la forum, dat fiind faptul că este pentru prima dată cînd un eveniment de asemenea anvergură va fi găzduit de o ţară care nu este membră a Uniunii Europene.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Green NF Group”, pentru data de 2 noiembrie 2011, ora 11.20, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Temcom-Deşign”.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentanţilor: SRL „Transimex Prim”; SRL „Larga Vin”; SRL „Hotel Invest Grup”, pentru data de 7 noiembrie 2011, ora 10.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrîţi unde va avea loc examinarea cauzei civile către SA „Hotel Chişinău” privind încasarea datoriilor.

Judecător I. Gancear

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea ÎS Staţiunea Didactico-Experimentală „Chetrosu”, cu sediul: satul Chetrosu, Anenii Noi şi avocatul Ţeruş Vitalie, pentru data de 10 noiembrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea SC „Agrovita Comerţ” SRL.

Judecător L. Andriaş

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Neli-Ace”, Chişinău, pentru data de 15 noiembrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Articole Betonate” SRL.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

♦♦♦

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alpina Com”, pentru data de 22 noiembrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 221) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea SRL „Anruad” privind încasarea datoriei, sub sancţiunea examinării cauzei în lipsă.

Judecător Aurica Us

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Veşca Eduard, pentru data de 31 octombrie 2011, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet-lor: Boran Victoria, Boran Ana, Boran Serghei către Bargan Viorica şi Veşca Eduard privind încasarea datoriei.

Judecător Liubovi Brînza

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pilipco Cozeta, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. N. Testemiţanu nr. 29/2, apt. 82, pentru data de 11 noiembrie 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Molceanov S. către Limasov E. şi alţii privind declararea nulă a actelor juridice.

Judecător Nadejda Mazur

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Limasov Alexandru, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chişinău, str. V. Trandafirilor nr. 10, pentru data de 11 noiembrie 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Molceanov S. către Limasov E. şi alţii privind declararea nulă a actelor juridice.

Judecător Nadejda Mazur

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului „Premer SV” SRL, cu sediul: mun. Chişinău, str. Alexandru cel Bun nr. 26 A, pentru data de 14 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „SVN Broker Grup” SRL către „Premer SV” SRL privind încasarea sumei.

Judecător Nadejda Mazur

♦♦♦

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ivanova Svetlana, pentru data de 16 noiembrie 2011, ora 8.40, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea APLP-50/337 privind încasarea datoriei.

Judecător V. Efros

♦♦♦

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Matiuşenco Olga, pentru data de 7 noiembrie 2011, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 618) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cibotaru Vladislav privind încasarea datoriei.

Judecător S. Lazari

♦♦♦

Judecătoria Buiucani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Vesnina Rima, Vesnina Victoria, pentru data de 7 decembrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 611) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea lui Gurdiş Denis privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Boico

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Negara Vasile, a.n. 03.02.1979, pentru data de 18 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Negara Mariana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ig. Vornicescu

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ganea Alexandr Vasili, pentru data de 22 noiembrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la acţiunea lui Mantoptin Igor privind încasarea sumei.

Judecător Veronica Negru

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dolbenschina Tatiana, cu ultimul domiciliu: mun. Chişinău, str. Vadul lui Vodă nr. 78, apt. 14, pentru data de 22 noiembrie 2011, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 14) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Luchianov Oxana privind repararea prejudiciului material şi moral cauzat în urma accidentului.

Judecător Nina Arabadji

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pogor Victor Andrei, a.n. 16.04.1973, pentru data de 25 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Pogor Maria privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ig. Vornicescu

♦♦♦

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Andrievschi Vasile, pentru data de 19 decembrie 2011, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Cauş Valeriu împotriva cet-lor: Butucea Larisa, Andrievschi Vasile privind partajarea proprietăţii în devălmăşie a soţilor.

Judecător Iurie Potînga

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Drăgan Fiodor, pentru data de 24 octombrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Drăgan Aliona privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copilului minor.

Judecător Viorica Mihaila

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Scoropat Pavel, pentru data de 14 noiembrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Madan Cristina privind permiterea ieşirii în afara Republicii Moldova împreună cu mama sa a copilului minor.

Judecător Ecaterina Silivestru

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Postolachi Grigore, pentru data de 17 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1 A) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet-lor: Postolachi Ioana, Postolachi Ecaterina, Postolachi Dorel privind împărţirea bunului imobil – proprietate comună pe cote-părţi.

Judecător Nicolae Şova

♦♦♦

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Untilov Dumitru, în calitate de pîrît, pentru data de 4 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13) unde va avea loc examinarea cauzei civile: Slănină Svetlana către Untilov Dumitru, intervenient accesoriu Direcţia pentru protecţia drepturilor copilului sectorul Botanica privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător R. Ţurcanu

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Revencu Oleg Alexandru, pentru data de 14 noiembrie 2011, ora 15.15, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 301) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Caciur Vasile privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Alexandru Spoială

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea cet. Arvat Serghei Gheorghe, cu ultimul domiciliu în satul Chiperceni, Orhei, pentru data de 27 octombrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de reclamanta Arvat Lilia privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Negruţa

♦♦♦

Judecătoria Făleşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Chelmenciuc Vasile Ivan, a.n. 30.11.1980, domiciliat: r-nl Anenii Noi, satul Bulboaca, str. Pionerească nr. 5, apt. 30, pentru data de 4 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Făleşti, str. 1 Mai nr. 14, bir. 5, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Chelmenciuc Irina Ivan privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Lilia Trocin

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Vartic Maria, cu ultimul domiciliu în or. Orhei, str. T. Roman nr. 23, pentru data de 4 noiembrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Easy Credit” SRL privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Procopciuc

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cobasnean Tudor, pentru data de 9 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cobasnean Olesea privind modificarea cuantumului pensiei alimentare.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Speian Victor, pentru data de 16 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Speian Elena privind desfacerea căsătoriei şi stabilirea domiciliului copilului minor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gurduza Constantin Mihail, pentru data de 16 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Gurduza Marfa privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

♦♦♦

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 şi art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-lui Zlatovcen Veaceslav Gheorghi, născut la 13.06.1974, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Pelinei, Cahul, pentru data de 16 noiembrie 2011, ora 14.30, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1540/2011 intentată la cererea reclamantei Zlatovcen Aliona privind desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai al copilului şi încasarea pensiei de întreţinere.

Pîrîtului i se propune să prezinte referinţă şi probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a probelor şi de neprezentare a pîrîtului în instanţă, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător Vitalie Movilă

♦♦♦

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 şi art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-nei Chiriac Valentina Nicolae, născută la 15.04.1975, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Cahul, str. Griviţei nr. 9, apt. 39, pentru data de 23 noiembrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1615/2011 intentată la cererea reclamantului Chiriac Gheorghe privind împărţirea bunurilor proprietate comună.

Pîrîtei i se propune să prezinte referinţă şi probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a probelor şi de neprezentare a pîrîtei în instanţă, pricina va fi examinată în lipsa ei.

Judecător Vitalie Movilă

♦♦♦

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 şi art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-lor: Rîmboacă Maria, născută la 27.09.1974, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Badicu Moldovenesc, Cahul; Tănase Elena, născută la 20.09.1978, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Cahul, str. Păcii nr. l, apt. 4 şi Societatea comercială „Elentan” SRL, cu sediul: or. Cahul, str. Păcii nr. l, apt. 4, pentru data de 29 noiembrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrîţi în cauza civilă cu nr. 2-1550/2011 intentată la cererea reclamantului ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Pîrîţilor li se propune să prezinte referinţă şi probele de care dispun referitor la pricină. În caz de neprezentare a probelor şi de neprezentare a pîrîţilor în instanţă, pricina va fi examinată în lipsa lor.

Judecător Vitalie Movilă

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Alexeev Boris, cu ultimul domiciliu în or. Orhei, str. Mihai Sadoveanu nr. 24 B, apt. 38, pentru data de 11 noiembrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Alimov Mihail privind restituirea împrumutului.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Procopciuc

♦♦♦

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Boldişor Grigorii Fiodor, pentru data de 22 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ciubuc Lilia privind repararea prejudiciului material şi moral.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

♦♦♦

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rotari Natalia, pentru data de 15 noiembrie 2011, ora 11.30, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306.) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă intentată de: Mocriţcaia Svetlana, Rotari Victor şi Belughin Igor către: Stepanov Liudmila, Stepanov Elena şi în calitate de copîrît Rotari Natalia în cauza civilă intentată de către Stepanov Liudmila şi Stepanov Elena către: Mocriţcaia Svetlana, Rotari Victor şi Belughin Igor privind declararea dreptului succesoral nedemn şi încasarea datoriei.

Judecător Oxana Robu

Aniversări

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Veronica Mocanu**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Oleg Chelaru**, doctor în drept, lector superior, Facultatea de drept, USM; **Radu Mandraburca**, magistru în drept, lector superior, Facultatea de drept, USM; **Lilia Trocin**, judecător, Făleşti; **Corina Ursachi**, judecător Buiucani; **Aliona Corcenco**, judecător, CA Bălţi; **Stelian Teleucă**, judecător Botanica; **Nicolae Gordilă**, judecător, CSJ; **Ştefan Starciuc**, judecător Cantemir; **Raisa Baţura**, procuror, CA, Bender; **Andrian Bordian**, procuror, Sîngerei; **Anton Cardaniuc,** procuror, Rîşcani mun. Chişinău.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi, parte de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi
Revista Naţională de Drept

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Fereşte-te de răceală şi gripă! Soluţii pentru întărirea sistemului imunitar

Sistemul imunitar ne protejează zilnic de milioane de viruşi şi bacterii. Este, poate, cel mai complex mecanism al corpului nostru, fiind dotat cu inteligenţă chimică – un tip de inteligenţă care îi permite să detecteze orice moleculă străină şi să declanşeze un răspuns imun, de distrugere a agresorilor. În fiecare secundă, sistemul imunitar este pregătit să răspundă tuturor inamicilor noştri invizibili, el fiind prezent pretutindeni în corp.

Am început cu această descriere a rolului sistemului imunitar în organism tocmai pentru a înţelege mai bine cît de important este acesta pentru sănătatea şi, în definitiv, viaţa noastră. Pentru a înţelege că este obligatoriu să îl menţinem sănătos şi funcţional la parametrii maximi tot timpul, dar mai ales în sezonul rece, atunci cînd vremea nefavorabilă ne creează adesea probleme de sănătate.

Răceala şi gripa sînt cele mai comune afecţiuni în această perioadă, însă puţină lume ştie că ele pot fi evitate, fără nici un efort considerabil, ci doar prin întărirea sistemului imunitar. Ce presupune asta?

O alimentaţie echilibrată - Cînd spunem „alimentaţie echilibrată" ne referim la consumul produselor din toate grupele alimentare, dar mai ales la fructele şi legumele proaspete, de sezon. Zilnic, organismul nostru este agresat de o mulţime de substanţe chimice care provin din mediul extern. Vitaminele şi mineralele din produsele vegetale proaspete ne pot ajuta să luptăm cu aceste substanţe dăunătoare şi să ne menţinem sănătoşi.

Odihna - Lipsa somnului şi stresul ne afectează întreg organismul, însă sistemul imunitar are de suferit poate cel mai mult din cauza acestora, deoarece adesea ele duc la dezechilibre care pot afecta grav starea de sănătate generală.

Mişcare - Sportul asigură un bun drenaj limfatic, asta însemnînd că mişcarea ajută organismul să se recupereze mai repede în cazul unei afecţiuni şi, totodată, întăreşte sistemul imunitar prin faptul că accelerează mişcarea rezidurilor în ganglionii limfatici, de unde vor fi înlăturate.

Suplimente alimentare - Dacă ştii că ai un mod de viaţă puţin mai dezorganizat, că nu dormi suficient, că nu mănînci destule fructe şi legume proaspete ori că nu prea faci mişcare, poţi apela şi la suplimentele alimentare. Dintre acestea, cele mai eficiente în lupta cu răceala şi gripa sînt cele pe bază de substanţe naturale precum echinaceea şi propolis (în cazul persoanelor care nu sînt alergice la aceste substanţe).

Ceaiuri – Obişnuieşte-te să bei în sezonul rece cel puţin o cană de ceai pe zi. Pe lîngă faptul că te încălzeşte şi te hidratează, ceaiul natural din plante şi fructe uscate conţine şi mulţi antioxidanţi, care vin în ajutorul sistemului tău imunitar, protejîndu-te de o mulţime de afecţiuni.

Mai puţine obiceiuri nesănătoase - Obiceiurile nesănătoase ne slăbesc sistemul imunitar, acesta ajungînd să fie ocupat cu factorii nocivi pe care noi singuri îi furnizăm organismului, în loc să aibă grijă să îi neutralizeze pe cei externi. Astfel, consumul de alcool, fumatul, alimentaţia nesănătoasă, abuzul de medicamente etc. ar trebui evitate pe cît e posibil.

CALEIDOSCOP

Stresul permanent poate duce la micşorarea creierului

Stresul permanent reduce dimensiunea creierului. Cel puţin asta arată datele unui studiu efectuat de cercetătorii americani. Mai mult, oamenii de ştiinţă susţin că efectele stresului pot cauza chiar şi demenţă.

Experţii spun că în condiţii extreme, organismul uman secretă nişte substanţe chimice toxice pentru creier. În concentraţie mare şi la expunere de durată acestea au capacitatea de a distruge celulele nervoase.

Oamenii de ştiinţă mai atrag atenţia că în condiţii de stres permanent, poate fi afectată partea cea mai vulnerabilă a creierului, asociată cu memoria, iar asta poate duce chiar şi la demenţă.

Cel mai contaminat loc din casa ta. Unde ai 8000 de bacterii pe centimetru pătrat

Un studiu făcut de un grup de cercetători britanici a descoperit cel mai periculos loc din casa ta, locul în care se adună în medie 7850 de tipuri de bacterii dintre cele mai periculoase, transmite ,,Daily Mail".

Niciodată nu ţi-ar trece prin minte că acest loc, în care se concentrează de 750 de ori mai multe bacterii decît media acceptată, este sertarul de legume din frigiderul tău.

După ce au luat probe din frigiderele a zeci de persoane, cercetătorii au găsit lîngă salate mai multe bacterii cu potenţial ucigaş, cum ar fi E.coli, salmonella şi listeria.

Biologii recomandă folosirea frigiderelor care au mai multe compartimente în care legumele pot fi depozitate separat, sau a aparatelor care au filtre microbiene. Dacă nu aveţi în plan să vă schimbaţi curînd frigiderul, atunci e bine să verificaţi temperatura şi să curăţaţi cît mai des sertarele în care păstraţi legumele.

Meridian juridic

Prins de FBI după 40 de ani de căutări

Un american căutat de FBI din 1972 a fost capturat, în Portugalia, după ce a fost fugar aproape 40 de ani. Statele Unite au cerut imediat extrădarea bărbatului, care trebuie să execute restul dintr-o pedeapsă de 15 pînă la 30 de ani de închisoare pentru crimă.

Potrivit CNN, George Wright a fost prima oară arestat în anii '60, după ce comisese o serie de jafuri armate, ultimul soldat cu moartea unei persoane.

În 1970 a reuşit să evadeze şi s-a alăturat unui grup al militanţilor negri, ,,The Black Liberation Army". Împreună cu aceştia a deturnat, în 1972, un avion, a reuşit să obţină o răscumpărare de un milion de dolari de la agenţi FBI îmbrăcaţi în costume de baie şi, ulterior, a forţat piloţii să ducă avionul în Algeria, unde a dispărut. Complicii săi au fost capturaţi, mai apoi, la Paris, însă Wright a reuşit să se ascundă pînă acum, primele indicii cu privire la locaţia sa apărînd în urmă cu nouă ani.

Duma de Stat a Rusiei a spus „da" castrării chimice a pedofililor

Un proiect de lege controversat, cu repercusiuni sociale pe termen lung, agită clasa politică de la Moscova. Deputaţii ruşi au adoptat în primă lectură, un proiect de lege care permite castrarea chimică a pedofililor ale căror victime au mai puţin de 14 ani.

Măsura, propusă de preşedintele rus, Dmitrii Medvedev, a fost adoptată în primă lectură de 322 de membri ai Dumei. Un singur deputat a votat împotrivă.

Textul prevede posibila castrare chimică a autorilor de infracţiuni cu caracter sexual împotriva copiilor mai mici de 14 ani. O altă prevedere permite condamnarea la închisoare pe viaţă a pedofililor recidivişti.

„Pe viitor, tribunalul, cu avizul unei comisii medicale, poate decide castrarea chimică a autorilor agresiunilor sexuale împotriva copiilor mai mici de 14 ani", a declarat preşedintele Dumei de Stat.

„Adoptarea acestei măsuri este o reacţie a societăţii faţă de înmulţirea agresiunilor împotriva copiilor", a declarat deputatul Oleg Morozov.

Textul urmează să fie examinat şi în a doua şi a treia lectură, după care va fi transmis Consiliului Federaţiei, Camera Superioară a Parlamentului rus.

Curtea Europeană de Justiţie interzice stema fostei URSS

Curtea Europeană de Justiţie a interzis înregistrarea în calitate de marcă comercială a stemei fostei URSS.

Dacă acest simbol contravine normelor etice ale cel puţin unui stat membru al Uniunii Europene, această marcă nu poate fi înregistrată. Unele însemne, precum secera şi ciocanul, sau steaua cu cinci colţuri, ar putea ofensa unele state ale Uniunii Europene, se spune în decizia Curţii Europene pentru Justiţie.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA, Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie. Tiparul executat la tipografia USM. Indice – 21596 Tiraj 4600 Com. 44 sp